

дены числа на толкова равны части ся дѣли, колкото друго число има у себѣ единицы, или съ което ся познава, колко пѣти едно число ся съдръжава въ друго.

Число-то, което ся дѣли, нарича ся *дѣлимо*; число-то, съ което ся дѣли, нарича ся *дѣлитель*, а онова число, что излиза отъ дѣленіе-то и показва, колко пѣти ся съдръжава дѣлитель-тъ въ дѣлимо-то, зѣве ся *частно число*.

За да ся покаже, че трѣбва да ся раздѣли едно число на друго, пише ся помежду имъ знакъ отъ двѣ точки (:), който значи *да ся раздѣли*. Така $8 : 2 = 4$ ще рѣче: 8 да ся раздѣли на 2 равно е съ 4. Въ тоя примѣръ число 8 е дѣлимо, число 2 е дѣлитель, а число 4 е частно число. Частно-то число умножено на дѣлителя, дава произведеніе число, равно съ дѣлимо-то число; за пр. да умножимъ частно-то на дѣлителя отъ казанный примѣръ, щемъ имаме произведеніе дѣлимо-то число пакъ отъ сѣщій примѣръ: $4 \times 2 = 8$.

Спорядъ това при дѣленіе числа-та може да ни бѣде много лесно, ако знаемъ наизусть таблицъ-тъ за умноженіе (§. 26), нѣ наопаки; сирѣчь: произведеніе-то да зимаме за дѣлимо, единъ отъ съмножителы-ты за дѣлитель, а другой срѣщъ него ще бѣде искомо-то частно число. За пр. въ таблицъ-тъ е показано, че ако ся умножать 9 съ 7, давать произведеніе 63; наопаки: 63 ако раздѣлимъ на 9, то ще излѣзе частно число 7.

Може да ся случи нѣкой пѣтъ да нѣма дѣлимо-то число въ таблицъ-тъ, като за пр. да ся раздѣли 39 на 4. Число 39 ся ненамира въ неѣ между произведенія-та, зачтото е по-малко отъ 4×9 , а по-големо отъ 4×10 ; слѣдовательно 4 ся заключава въ 39, 9 пѣти и отъ дѣлимо-то число остаятъ още 3 единицы. Спорядъ това кога дѣлимо-то число ся ненамира въ таблицъ-тъ, то трѣсимъ най-ближе по-малко число, което да има съмножитель даденый дѣлитель, а другой неговъ съмножитель ще бѣде искомо-то частно чи-